

HISTORIA I TRADYCJA

<https://hit.policja.gov.pl/hit/aktualnosci/200188,Wydarzylo-sie-102-lata-temu-w-Bialymstoku.html>
2021-05-11, 09:37

WYDARZYŁO SIĘ 102 LATA TEMU W BIAŁYMSTOKU...

Data publikacji 28.02.2021

28 lutego 1919 r. Komisarz Rządu Polskiego Napoleon Cydzik polecił byłemu oficerowi armii rosyjskiej Władysławowi Songajlle objęcie kontroli nad bezpieczeństwem i porządkiem mieszkańców Białegostoku oraz przeorganizować milicję miejską w policję. Jego zastępcą został dotychczasowy komendant milicji miejskiej Literer. Kierownictwo wydziału kryminalnego pozostało nadal w ręku komisarza Hepnera. Piastujący dotychczas w milicji miejskiej stanowiska rewirowych otrzymali w nowej organizacji policyjnej stopnie sierżantów.

Do obowiązków służbowych policjantów należało utrzymanie bezpieczeństwa publicznego i skuteczna walka z przestępczością kryminalną. Policjanci pracowali bardzo skutecznie. Dzięki ich umiejętnościom i zaangażowaniu do czerwca 1919 r. około 180 podejrzanym osobom udowodniono sądownie udział w różnego rodzaju przestępstwach lub rozbojach.

Obok prowadzenia spraw kryminalnych policja miała nadzorować też usunięcie w pierwszej kolejności śladów niemieckiej okupacji Białegostoku. Z ulic miasta miały zniknąć napisy i szyldy reklamowe w obcych językach (niemiecki, rosyjski). Za niewykonanie rozkazu groziły kary i grzywny. Także place i chodniki na polecenie komendanta białostockiej policji miały być utrzymywane przez właścicieli w należytym porządku. Ścisłym nadzorem sanitarnym objęła policja gastronomię, w tym cukiernie i kawiarnie i restauracje. W szczególny sposób ścigano za handel alkoholem bez akcyzy.

Zarząd policji miejskiej przeniósł się na I piętro budynku przy ulicy Warszawskiej 3. Uposażenie policjanta było niskie i wypłacane nieregularnie i wynosiło 250 marek. Taka sytuacja nie zachęcała specjalnie do gorliwej służby. Nieco lepiej powodziło się policjantom ze służby kryminalnej, którzy mogli przynajmniej zarekwirować coś zatrzymanym paskarzom czy przemytnikom. W lipcu 1919 r. Sejm wydał ustawę o Policji Państwowej. Na jej podstawie utworzono 6 okręgów policyjnych, okręg 5 obejmował województwo białostockie. Komenda Główna Policji poleciła zwolnić wszystkich posterunkowych źle mówiących po polsku i nieposiadających kwalifikacji. W październiku 1919 r. w pustej fabryce Beckera zorganizowana została szkoła policyjna. 70 adeptów miało się w niej uczyć fachowych przedmiotów, słuchać wykładów z prawa i procedury karnej, poznawać historię Polski. W 1920 r. Białystok miał już policję zorganizowaną według najnowocześniejszych wzorów. Stała się ona do walki ze starym, carskim jeszcze światem przestępczym.

Autor: Marek Kietliński

Materiały dotyczące dziejów Policji Państwowej w Białymstoku znajdują się w następujących zespołach archiwach:

Komenda Powiatowa Policji Państwowej w Białymstoku 1919-1933, sygn. 1, 3, 11,

Komenda Wojewódzka Policji Państwowej w Białymstoku 1920-1939, sygn. 1, sygn. 3, syn. 43,

Komenda Miasta Policji Państwowej w Białymstoku 1930-1939, sygn. 1, sygn. 8

Literatura:

Marek Gajewski, „Granatowi żołnierze”. Album biograficzno-fotograficzny o funkcjonariuszach Policji Państwowej w

